

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	30 januari 2024	n.v.t.

Onderwerp

Reactie Provincie Zuid-Holland op voortgang Delta Rhine Corridor

Advies

1. Vast te stellen de brief aan minister Jetten (Klimaat en Energie), met daarin onze reactie op de voortgang van de Delta Rhine Corridor;
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarin zij worden geïnformeerd over onze reactie op de voortgang van de Delta Rhine Corridor;
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over onze reactie aan minister Jetten op de voortgang van de Delta Rhine Corridor.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan de Minister:

- in de brief aan de Minister op te nemen dat de totstandkoming van een ammoniak leiding voor de Provincie rand voorwaardelijk is;
- op pagina 2 onder 2.2 ammoniak-keten te vervangen door waterstofdragers;
- toe te voegen aan de brief dat in bestuurlijk overleg graag door de Provincie wordt meegedacht ook voor het uitvoeren van de MER;
- “Minister Jetten” te vervangen door de “Minister voor Klimaat en Energie”;
- DRC overall voluit te schrijven.

Bijlagen

1. Kamerbrief Jetten DRC 5 Oktober
2. Reactie Provincie Noord-Brabant op voortgang Delta Rhine Corridor
3. Bestuurlijke Brief DRC aan Provincies 10 Januari
4. Reactie Provincie Zuid-Holland op voortgang Delta Rhine Corridor
5. (Bijlage bij onze reactie:) Juridische mogelijkheden voor routing van gevaarlijke stoffen per spoor
6. GS brief aan PS betreft reactie op voortgang DRC

1 Toelichting voor het College

Provincie Zuid-Holland is al geruime tijd betrokken bij de Rijkscoördinatierегeling (RCR) Delta Rhine Corridor (DRC). EZK en de initiatiefnemers van de buisleidingen, onder penvoerderschap van Gasunie, hebben de trekkende rol bij dit project. In Q2 '23 is het Voornemen en Voorstel voor Participatie (VVP) gepubliceerd voor het project, de eerste formele stap van de RCR procedure. Destijds was er nog sprake van gelijktijdige aanleg van 5 buisleidingen (H₂, CO₂, ammoniak, LPG & Propeen) en eventueel gelijkstroomkabels voor diepe aanlandingen van windparken op zee. Wij hebben als Provincie op dit VVP gereageerd, aandacht vragend voor o.a.:

1. De brede scope van het project (gelijktijdige, toekomstbestendige aanleg van leidingen);
2. Lokale kansen (lokale industrie die mede gebruik maken kan van de infrastructuur, en mogelijkheden voor beter grondgebruik na het aanleggen van de leidingen);
3. Minimaliseren van lokale overlast (grond 1X open, beste tracé-route).

Op 5 oktober jl. heeft minister Jetten een brief naar de kamer gestuurd over de voortgang van de DRC (zie *Bijlage 1 – “Kamerbrief Jetten DRC 5 Oktober”*). De belangrijkste besluiten waren:

1. De leidingen voor LPG en propeen zullen niet langer worden onderzocht, vooral omdat er geen initiatiefnemer voor naar voren is gekomen
2. De leiding voor ammoniak zit nog wél in de onderzoek scope, maar zal níet gelijktijdig met de eerste lichting leidingen worden aangelegd (2028-2030), om de rest van het project niet te vertragen.

De gegeven redenen waren (1) onzekerheid omtrent beleid waterstofdragers Nederland en Duitsland, (2) onzekerheid marktvraag Duitsland, (3) onzekerheid betreft de technologische haalbaarheid van veilig buisleidingenvervoer van ammoniak over een dergelijke afstand. Informeel weten we inmiddels dat 2032 de vroegst mogelijke realisatie van de ammoniakleiding is.

3. Er werd gehint op mogelijke niet-gelijktijdige aanleg van de verschillende buizen en leidingen.
4. De publicatiedatum van het concept-NRD is in de tijd vooruitgeschoven naar Q2 '24.

De provincie Noord-Brabant heeft op 12 december formeel gereageerd naar aanleiding van de Kamerbrief met een GS brief aan de minister, waarvan wij ook een kopie hebben ontvangen (zie *Bijlage 2 - Reactie Provincie Noord-Brabant op voortgang Delta Rhine Corridor*). Hierin hameren zij op spoorveiligheid: ze betreuren het voorlopig wegvallen van de LPG/Propeen-leidingen, en geven o.a. aan dat ammoniakvervoer niet per spoor mag gaan plaatsvinden. Hun argumentatie is in lijn met onze eigen aangenomen “Motie 1305 – Stop de giftreinen!” Ook Provincie Limburg werkt ambtelijk en bestuurlijk aan diverse soortgelijke reacties richting Rijk.

Op 10 januari 2024 heeft het ministerie van EZK, namens minister Jetten, een nieuwe bestuurlijke brief verzonden aan de bestuurders van de betrokken provincies, waterschappen en gemeenten. Deze brief is ook verstuurd aan ons college van GS (*Bijlage 3 - Bestuurlijke Brief DRC aan Provincies 10 Januari*). Het betrof een duidende brief, zonder nieuwe besluiten of inzichten.

In reactie op de brieven van de minister, en in navolging van de initiatieven van de andere betrokken provincies, stellen wij een GS brief voor (*Bijlage 4 - Reactie Provincie Zuid-Holland op voortgang Delta Rhine Corridor*). De hoofdpunten, in lijn met de reacties van de andere provincies, zijn:

1. We hopen dat Rijk haar urgentie en ambitie vasthoudt voor dit cruciale project, en zullen hieraan zo goed mogelijk bij blijven dragen van onze kant.
2. Veiliger vervoer van gevaarlijke stoffen moet een kerndoelstelling blijven.
  - a. Betreft het afvallen van de LPG- & Propeen-leidingen, staan we solidair met Noord-Brabant en Limburg, en vragen we ons af of ze niet te vroeg uit de onderzoeks-scope zijn gevallen. Met name omdat deze leidingen in veel scenario's positief uit de MKBA kwamen.
  - b. Betreft het uitstellen of mogelijk afvallen van de ammoniak-leiding: zonder, of in afwachting van, een ammoniak-leiding, kan er significant minder ammoniak doorgevoerd worden richting het achterland en Duitsland. In praktijk betekent dit dat de binnekomende ammoniak waarschijnlijk bij de zeehavens tot waterstof gekraakt zal moeten worden, en/of er een verantwoorde en waarschijnlijk beperktere doorvoer aan ammoniak per andere modaliteiten vervoerd zal worden. We vragen het Rijk haar keuze en opties omtrent de ammoniak-leiding en -keten te (her)overwegen, en treden graag in gesprek. In dit kader verwijzen we ook naar het wederom bijgevoegde rapport "*Juridische mogelijkheden voor routing van gevaarlijke stoffen per spoor*" van februari 2023 (Bijlage 5).
3. Het creëren en behouden van lokaal draagvlak is randvoorwaardelijk aan het tijdig slagen van dit project. Beperk overlast tot een minimum (bijvoorbeeld: grond zo min en kort mogelijk open d.m.v. gelijktijdig aanleggen), en heb serieus oog voor lokale kansen (bijvoorbeeld: mee-koppelkansen bekijken voor lokale industrie, en de grond van de leidingenstrook beter benutten na aanleg).
4. We sturen aan op, en vragen om, een BO met minister Jetten, samen met bestuurders van Noord-Brabant en Limburg (indien gewenst)
5. Een kopie zal worden verstuurd aan:
  - a. Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Minister Harbers en Staatssecretaris Heijnen
  - b. Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Minister Adriaansens
  - c. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Minister De Jonge
  - d. College van Gedeputeerde Staten Provincie Noord-Brabant
  - e. College van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De Delta Rhine Corridor is aangemerkt als project van nationaal algemeen belang. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (WRO) is het Rijk bevoegd om met een Rijkscoördinatieregeling (RCR) een inpassingsplan te initiëren. Daarnaast coördineert het Rijk de aanvraag van vergunningen en ontheffingen die nodig zijn.

Deze reactie is een tussentijdse reactie, geen formeel inspraakmoment in de procedure. Het is een reactie op een tussentijdse kamerbrief van minister Jetten met besluiten betreffende het project, alsook een reactie op een duidende brief zonder nieuwe besluiten van 10 januari, gericht aan GS.

Uiteindelijk leidt het proces - zo mogelijk - tot een advies over een voorkeursalternatief, dat de minister meeweegt in zijn keuze voor het in een Rijksinpassingsplan/projectbesluit.

2 Voorafgaande besluitvorming

Zoals hierboven aangegeven, heeft GS eerder gereageerd binnen het DRC traject.

Recentelijk is ook “Motie 1305 – Stop de giftreinen” aangenomen.

In BO MIRT en NOVEX verband is het ammoniak-onderwerp geprioriteerd

3 Proces

Indien door GS vastgesteld, zal de brief worden verstuurd aan minister Jetten van EZK.

Een kopie zal worden gestuurd aan:

- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Minister Harbers en Staatssecretaris Heijnen
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Minister Adriaansens
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Minister De Jonge
- College van Gedeputeerde Staten Provincie Noord-Brabant
- College van Gedeputeerde Staten Provincie Limburg

Indien minister Jetten ons verzoek inwilligt, volgt een bestuurlijk overleg met hem, en indien gewenst met de bestuurders van Noord-Brabant en Limburg. Een dergelijk overleg kan mede richtinggevend zijn voor de ontwikkelrichting van de Delta Rhine Corridor, en gerelateerde gremia (bv. discussie spoorveiligheid & robuust basisnet, en discussie betreft ammoniak).

4 Participatie en rolname

De Provincie heeft sinds de start van het traject een adviserende rol, vanuit bovengenoemde regionale belangen en kennis. We treden op als samenwerkende overheid met de initiatiefnemers.

5 Communicatiestrategie

Het Rijk en de initiatiefnemers hebben de trekkende rol betreft communicatie richting inwoners, en andere betrokkenen.

De brief en publiekssamenvatting worden openbaar na vaststellen. Deze reactie verdedigt het brede maatschappelijk belang, en mogelijke maatschappelijke kansen voor Zuid-Holland en Zuid-Hollanders.